

uch121/09

1.

**Uchwała nr XX/121/09**

**Rady Gminy Nowinkaz dnia 23 marca 2009r**

**w sprawie zatwierdzenia Planu odnowy miejscowości Ateny**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591, Dz.U. z 2002r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214 poz. 1806, Nr 153 poz.1271 Dz.U. z 2003r. Nr 80 poz.717,Nr 162 poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055 Nr 116, poz.1203, z 2005r. Nr 172, poz.1441, Nr 175, poz.1457 z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz.1218, z 2008r, Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz.1458) oraz § 10 ust.2 pkt.2 lit.b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju wsi z dnia 14 lutego 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania Odnowa i rozwój wsi objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz.U. Nr 38, poz. 220, Nr 156, poz. 974), w związku z uchwałą Nr I/09 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Ateny z dnia 18 marca 2009r. w sprawie przyjęcia Planu odnowy miejscowości Ateny uchwała się co następuje:

1. Zatwierdza się Plan odnowy miejscowości Ateny, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Rady Gminy Jerzy Kłoczko*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

# ATENY

(na lata 2008 – 2015)

Gmina NOWINKA  
Powiat AUGUSTÓW  
Województwo PODLASKIE

**Spis treści :**

|                                                 |    |
|-------------------------------------------------|----|
| I. WSTĘP .....                                  | 3  |
| II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI .....          | 4  |
| 1. Położenie i powierzchnia .....               | 4  |
| 2. Historia miejscowości .....                  | 5  |
| 3. Zabytki i inne atrakcje turystyczne .....    | 7  |
| 4. Kapitał społeczny i ludzki .....             | 10 |
| 5. Klimat .....                                 | 12 |
| 6. Gleby .....                                  | 13 |
| 7. Infrastruktura techniczna i gospodarka ..... | 14 |
| 8. Oświata i kultura .....                      | 16 |
| 9. Ochrona zdrowia .....                        | 16 |
| 10. Bezpieczeństwo publiczne .....              | 16 |
| III. ANALIZA SWOT .....                         | 17 |
| IV. WIZJA ROZWOJU WSI ATENY .....               | 19 |

|                                                                                |    |
|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| IV. WIEŚ I ROZWÓJ WSI                                                          | 19 |
| V. MISJA I CELE STRATEGICZNE                                                   | 20 |
| VI. HARMONOGRAM, KOSZTORYS WDRAŻANIA PLANU                                     | 22 |
| VII. ZADANIA WYTYPOWANE DO FINANSOWANIA Z DZIAŁANIA „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”      | 23 |
| VIII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU                                           | 23 |
| IX. ZGODNOŚĆ PLANU ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI MONKINIE ZE STRATEGIAMI WYŻSZEGO RZĘDU | 24 |
| X. ZAKOŃCZENIE                                                                 | 25 |

## I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Nowinka przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Ateny. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Efektem ma być poprawa bytu mieszkańców wsi w wyniku zaistnienia nowych możliwości osiedlania, inwestowania, rozwoju usług, tworzenia miejsc pracy oraz zarabkowania poza rolnictwem.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Ateny jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą odnowie miejscowości, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości. Określa kierunki rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania.

Plan Odnowy Miejscowości Ateny jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju danej miejscowości. Funkcje jakie pełni wieś Ateny, to przede wszystkim funkcje mieszkalne, turystyczne i rolnicze. Pod tym kątem były też ustalane priorytety i kierunki rozwoju miejscowości.

Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie, i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też plan ten powstał przy współudziale mieszkańców tej wsi, Rady Sołeckiej oraz Gminy Nowinka. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym, a ich realizacja leży w interesie współtwórców.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy Unii Europejskiej. Zmiany w planie wymagają jednak podejmowania stosownych uchwał.

## II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

### 1. Położenie i powierzchnia

Miejscowość Ateny jest to niewielka wieś położona w północno-wschodniej części gminy Nowinka. Gmina Nowinka jest jedną z gmin powiatu augustowskiego. Powiat Augustowski położony jest w północnej części województwa podlaskiego, na obszarze „Zielonych Płuc Polski”, a także w strefie współpracy transgranicznej Euroregionu Niemen.

Wieś Ateny jest jedną z 26 sołectw gminy Nowinka. Bezpośrednio sąsiaduje z sołectwami: Walne i Podnowinka. Miejscowość leży nad Jeziorem Blizno. Z dwóch stron wieś otaczają lasy Puszczy Augustowskiej stanowiące własność Nadleśnictwa Szczebra, a wschodnią granicę stanowią pola. Wieś Ateny leży w otulinie Wigierskiego Parku Narodowego ok. 5 km od Szczebra Wigry. Wieś oddalona jest o ok. 18 km od Augustowa i o ok. 20 km od Suwałk. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa suwalskiego.

Powierzchnia Gminy Nowinka stanowi 204 km<sup>2</sup>, z czego wieś Ateny zajmuje 89,6 hektarów fizycznych.

#### *Lokalizacja miejscowości Ateny*

### 2. Historia miejscowości

Osadnictwo na terenie dzisiejszej gminy Nowinka występowało już prawdopodobnie w czasach jaćwieskich. Do końca XII wieku ziemie te były we władaniu Jaćwingów. Następnie przeszły pod panowanie Wielkiego Księstwa Litewskiego. Osadnictwo zaczęło się rozwijać dopiero w XVI wieku. Osadnictwo to było związane z zagospodarowaniem obszarów leśnych Puszczy Perstuńskiej. W 1418 i 1422 w lasach nad jeziorem Wigry był książęcy dwór myśliwski. Powstawały osady strzelców i chłopów biorących udział w polowaniach, rozdzielano łąki puszczańskie i rozdawano barcie, a część z nich zachował książę dla swoich dworów. Najpierw były to pojedyncze budy z łąziami, w których zatrzymywali się chłopci książęcy, posiadający w puszczy łąki, barcie i łowiący ryby. Osadnicy okrażali w czasie polowania na zwierzyne, pilnowali lasów przed kłusownikami. Budy wznoszono nad jeziorami, rzekami, przy jazach, przy ostępach i drogach. Droga do pałacu myśliwskiego na Wigrach prowadziła od rzeki Szczebra, obok jeziora Blizno, przez uroczysko „U Wałów” i obok „Błota Monkińskiego”, a więc gdzie później powstały wsie Monkinie i Walne, czyli najbliższe okolice dzisiejszych Aten.

W Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego... czytamy, że „Ateny, Atteny to folwark i wieś w powiecie augustowskim, gminie Szczebro-Olszanka. Należy do parafii Szczebra. Stacja pocztowa znajduje się w Augustowie. Niegdyś Ateny należały do dóbr Wigry.”

W Wykazie Hipotecznym Dóbr Ziemskich Wigry widnieje zapis: „Wieś Małe Walne utworzona została z gruntów Karczemnej osady we wsi Walne.”

Wieś założona około 1828 roku przez Górszonia Steigmana, bogatego kupca który trudnił się handlem drzewem oraz budownictwem domów mieszkalnych i budynków gospodarczych. Mieszkał on początkowo w Augustowie a następnie we wsi włościańskiej Walne wówczas należącej do największych

między innymi podległym gospodarstwu, mieszkał on początkowo w Augustowie, a następnie na ter. mecelanowskiej, wówczas należącej do najniższych pod względem obszarowym i ilości mieszkańców w powiecie augustowskim. W 1828r. uzyskał zezwolenie na dzierżawę wieczystą gruntów państwowych, przylegających z jednej strony do wsi Walne, a z drugiej do jeziora Blizno. Nabyte w dzierżawę grunty, położone przede wszystkim na płaskowzgórzu, po lewej stronie drogi prowadzącej do Monkiń, Steygmán najpierw przeznaczył na karczenną osadę, po uzyskaniu zezwolenia władz na produkcję i sprzedaż trunków, co przynosiło mu duże zyski. Z czasem, zwłaszcza po powstaniu listopadowym, gdy zwiększyła się w Królestwie Polskim liczba wojsk carskich, wzrosło zapotrzebowanie na żywność, a więc na zboża, nabiał i warzywa, a także karmę dla koni. Wówczas Steygmán przekształcił karczenną osadę w kolonię rolną pod oficjalną nazwą Małe Walne. Potocznie nazywano ją Podwalnem, Walnem lub Gierszonówkiem. W 1837 roku Steygmán, z najbliższą rodziną, ochrzcił się, przeszedł na wiarę katolicką i zmienił nazwisko na Augustyn Ateński. W 1838 roku w kolonii wybuchł groźny pożar, w czasie którego spłonęło kilka zabudowań zajmowanych przez osadników.

Aktem notarialnym z datą 22 kwietnia 1843r. sporządzonym u notariusza J. Zapiórkiewicza Ateński odstępuje prawo wieczystej dzierżawy kolonii Maciejowi Rowińskiemu za sumę 1500 rubli, wraz z obsianymi polami. W ramach tej sumy sprzedaje też prawo wieczystej dzierżawy jeziora Blizno. Po śmierci Macieja Rowińskiego w 1865r. dzierżawę kolonii prowadziła jego żona Malwina z Urbiszów. W piątym roku po śmierci męża zawarła związek małżeński z Antonim Pacholskim i odtąd wspólnie z nim prowadziła majątek państwowy (folwark). Ukaz carski z 1864r. stwarzał możliwość wykupu tego dobra od Skarbu Państwa. 23 listopada 1873r. Izba Skarbowa w Suwałkach zawarła z Malwiną Pacholską kontrakt o wykupieniu folwarku Ateny na jej wyłączną własność. Kontrakt został zatwierdzony przez Ministra Finansów w dniu 19 kwietnia 1874r.

Dekrety uwłaszczeniowe z 1864r. zniosły zobowiązania chłopskie wobec dworu w postaci pracy pańszczyźnianej. Chłopi otrzymali na własność użytkowane dotychczas grunty, bezrolnym przyznawano niewielkie poletka. Po powstaniu styczniowym byli to trzej włościanie z rodzinami: Chillon, Maciejewski i Chmielewski, oraz 18 gospodarstw rolnych, które były własnością chłopów.

W 1923 roku w myśl ustawy o scalaniu gruntów, parcele z folwarku Ateny, gminy Szczebro–Olszanka otrzymało 16 mieszkańców Aten i 14 starowierów – filiponów, od lat osiedlonych w tej wsi, zgodnie współżyjących z Polakami. Część z nich była wcześniej pracownikami w majątku Pacholskiej. W 1941r. na terenie powiatu suwalskiego, stosownie do umowy zawartej między rządem radzieckim, a Niemcami, obywatele polscy pochodzenia litewskiego i tzw. „staroobrzędowcy” pochodzenia ruskiego, dobrowolnie rzekli się obywatelstwa polskiego na rzecz Litwy lub ZSRR i opuścili teren powiatu. Wszyscy starowiercy opuścili Ateny w czasie II wojny światowej i żaden z nich nie powrócił do tej wsi, gdzie spędzili wiele lat życia. Jedynym śladem ich obecności na terenie gminy są pozostałości po nich cmentarze w Pijawnem Ruskim i Bliznie.

W 1976r. z funduszy gminnych i w czynie społecznym mieszkańców wybudowano w Atenach „Dom Pomocy Społecznej”. Dom ten najprawdopodobniej został postawiony w miejscu, gdzie dawniej zamieszkiwała właścicielka folwarku Malwina Pacholska. Obecnie dom ten jest w rękach prywatnych, wykupił go od Gminy P. Prawdzik.

W latach 1960 – 1970 sołtysem wsi był Wacław Przekop, po nim funkcję przejął Józef Goworowski, obecnie sołtysem jest Marian Kunicki. Obecnie Józef Goworowski, urodzony w 1910 roku, jest najstarszym mieszkańcem Aten i gminy Nowinka.

Załączony poniżej wyciąg z gminnej ewidencji zabytków (karta nr 2/A) stanowiska archeologicznego 20-85, wskazuje na to, iż pierwsze ślady osadnictwa w Atenach sięgają obozowiska z epoki kamienia, a także na osadę z późnego średniowiecza – nowożytności. Stanowisko nie jest wpisane do rejestru zabytków.

*Wyciąg z gminnej ewidencji zabytków- karta 2/A*

### 3. Zabytki i inne atrakcje turystyczne

Wieś letniskowa o rozproszonej zabudowie, położona na zachodnim brzegu jeziora Blizno, przy szosie prowadzącej z Nowinki do Monkiń i Bryzgla. Osada charakteryzuje się zabudową kolonijną. Obecnie jest tu wiele domków letniskowych., w których coraz częściej ich właściciele osiedlają się na stałe. Ilość przyjezdnych dawno przekroczyła liczbę rodowitych Ateńczyków.

Wieś Ateny w ciągu stosunkowo niedługiego czasu, około 30 lat, z miejscowości o której niewiele wiadano przed 1939 rokiem, poza tym, że połowę gospodarujących stanowili Polacy, a drugą – starowiercy filiponi, a po II wojnie światowej rzadko znajdujemy o niej wzmianki w prasie, przeobraziła się w duży ośrodek domków wypoczynkowych i sezonowego napływu turystów z kraju i zagranicy.

Miejscowość **ATENY** ma bardzo specyficzną nazwę. 16 kwietnia 2003 roku, w tym samym czasie, gdy w Atenach (Grecja) polski rząd podpisywał Traktat Akcesyjny, w naszych Atenach na Suwalszczyźnie, na zaproszenie Marszałka Województwa Podlaskiego, odbył się piknik europejski "Z Aten do Aten". Przedstawiciele organizacji pozarządowych, młodzieżówek, partii politycznych oraz mieszkańcy okolicznych miejscowości zbrali się tam, aby wyrazić swoje poparcie dla przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i złożyć podpisy pod symbolicznym Traktatem na Rzecz Referendum "Tak dla Polski". Dowodem i wyrazem poparcia tego istotnego wydarzenia, była obecność znanych aktorów (Michał Żebrowski), piosenkarzy (Norbi, Mieczysław Szczeciński, "Kwiaty we włosach"), polityków (minister Lech Niukowski, Róża Turn), prezenterów telewizyjnych, którzy czuwal nad oprawą medialną i wiele innych ważnych osobistości.

Ateny i okolice posiadają bogate walory krajobrazowe. Przepiękne łąki i lasy tonące w zieleni, bogata szata roślinna, nadaje urok miejscowości latem oraz zimą. Można tu spotkać rzadkie gatunki ptaków, lasy obfite w dzikie zwierzęta. Atrakcyjne położenie sprzyja rozwojowi turystyki. Przez wieś prowadzi kilka szlaków rowerowych, pieszych i kajakowy. Większość odcinków ścieżek rowerowych prowadzi leśnymi drogami i polami, ale niedogodności te są rekompensowane przez ciekawe i piękne krajobrazy. Wieś Ateny ma bardzo malownicze położenie, nad brzegiem Jeziora Blizno a z dwóch stron otoczona jest lasami Puszczy Augustowskiej.

**Jezioro Blizno** jest jednym z większych i ciekawszych akwenów Suwalszczyzny powierzchnia lustra wody to 238, 5 ha, a jego maksymalna głębokość to nawet 28 metrów II klasy czystości (1991 r.). Położone w samym środku Puszczy Augustowskiej. Blizno to typowe jezioro polodowcowe - tzw. rynnowe. Ma długość prawie 5 kilometrów. Po wytopieniu się lodowca powstała jedna duża rynna, która z biegiem czasu stawała się bardziej płytka (woda odpływała rzeką Blizną). Duży zbiornik uległ podziałowi na trzy odrębne: Blizno, Bliznienko i Tobołowo. Przy miejscowości Upustek z jeziora wypływa rzeka Blizna. Stanowi ona ciekawy, lecz trudny szlak kajakowy o długości 32 km.

Brzeg jeziora porośnięty jest prawie na całej długości roślinnością przybrzeżną - najlepiej wędkować z łodzi. Od strony północnej leży miejscowość Ateny, brzeg od strony południowej porasta las iglasty. W jeziorze występują liczne gatunki

ryb karpiowatych, szczególnie silna jest populacja leszcza. Z ryb drapieżnych wody jeziora zamieszkuje okoń i szczupak. Dodatkowo zbiornik został zarybiony sumem, sandaczem i trocią jeziorową. Jezioro jest objęte strefą ciszy. Szlak kajakowy Blizny - stanowi część wielkiego pierścienia prowadzącego z Augustowa, przez Necko na Wigry, a stamtąd Czarna Hańcza i kanałem Augustowskim z powrotem do Augustowa. Blizna jest niezbyt długa, ale pełna uroku puszcząską rzeką. Blizna płynie przez północno- zachodnią część Puszczy Augustowskiej, doprowadza do rzeki Rospudy wody z połączonych jezior Blizno, Blizenko i Tobołowo oraz z Jeziora Długiego. Niebieski szlak rozpoczyna się na południowym krańcu wsi Danowskie, skąd idzie na zachód leśną drogą biegnącą nieopodal jeziora Blizno, do niewielkiej osady Upustek. Przekracza mostek na wpływającej z jeziora rzece Bliźnie i kieruje się do szosy, którą podąża się do Aten.

**PUSZCZA AUGUSTOWSKA** - to jedyny tak wielki kompleks leśny Suwalszczyzny, zachowany po dawnych puszcach jaćwieskich. Rozciąga się on od doliny górnej Biebrzy na całą Równinę Augustowską, po południowe krawędzie Pojezierza Wschodniosuwalskiego (Sejnerszczyzny). Łączna powierzchnia Puszczy wynosi około 160 tys. ha, z czego do Polski należy 114,4 tys. ha, a reszta do Litwy i Białorusi. Ten największy obszar leśny w naszym kraju jest jednocześnie wyjątkowo atrakcyjny krajobrazowo-turystycznie, przyrodniczo i łowiecko. To właśnie przez Puszczę Augustowską prowadzą niemal wszystkie szlaki kajakowe Suwalszczyzny - rzekami Czarną Hańczę, Rospudą, Marychą, Blizną oraz Kanałem Augustowskim. Również w obrębie Puszczy mieści się całe Pojezierze Augustowskie z malowniczymi jeziorami, jak: Necko, Rospuda, Blizno, Białe, Studzieniczne, Sajno, Serwy, które od lat międzywojennych cieszą się popularnością wśród żeglarzy, kajakarzy, wędkarzy. Tyleż samo miłośników puszcząskiej piękna ma kraina wigierska, w całości wtopiona w krajobraz Puszczy Augustowskiej, a chroniona statusem Wigierskiego Parku Narodowego. Ze względu na swe walory przyrodnicze, bogactwo runa leśnego, ostoje zwierzyny łownej, rezerwaty fauny i flory, miejsca walk narodowowyzwoleńczych, liczne zakątki pejzażowe - puszcząskie bory warte są zwiedzania. Przez Puszczę Augustowską prowadzą dobrze oznakowane szlaki turystyczne (piesze, rowerowe, kajakowe). Można ją także zwiedzać samochodem po drogach asfaltowych i częściowo żwirowych, oczywiście na trasach udostępnionych dla ruchu publicznego. Do połowy XVI wieku Puszczę Augustowską (pierwotnie w częściach Perstuńska i Przełomska, własność królów Polski) była terenem łowów królewskich na grubego zwierz: tury, żubry, losie, jelenie, dziki, niedźwiedzie, wilki. W dwu następnych wiekach, obok eksploatacji drewna, spławianego do portów bałtyckich - w puszczy wyrabiano smołę, potaż, dziegieć, węgiel drzewny. Z rudy darniowej wytapiano żelazo. Na dużą skalę rozwinęło się bartnictwo (leśne pszczelarstwo). Od strażników pilnujących ostępów leśnych, smolarzy, rudników, rybaków, bartników rozpoczęło się puszcząskie osadnictwo. Stąd w augustowskich borach wiele dziś starych wsi z XVII i XVIII wieku, w których turysta i wczasowicz znajdzie nocleg i wypoczynek. W Puszczy Augustowskiej żyje blisko 50 gatunków ssaków, m.in.: łos, jeleni, dzik, wilk, ryś, borsuk, wydra, bóbr. Świat ptasi reprezentuje około 150 gatunków, z czego blisko 120 to ptaki lęgowe. W jeziorach i rzekach tej krainy bytuje ponad 30 gatunków ryb. Puszczę ma prawie wszystkie gatunki płazów i gadów krajowych, a także liczne gatunki skorupiaków, owadów, chrząszczy, motyli, muchówek.

W Puszczy Augustowskiej dominują bory sosnowe (72,8 proc.) i sosnowo-świerkowe z partiami lasu mieszanego (z przewagą drzew liściastych: dębu, klonu, jesionu, brzozy) i lasu olsowego (z olszą, brzozą, wierzbami). Najcenniejsze przyrodniczo fragmenty puszcząskie objęte zostały ochroną rezerwatową. Bogata szata roślinna ma wiele gatunków borealnych i reliktowych, jak: brzozę niską, cis, borówkę bagienną, zimoziół północny, rosiczki.

Puszczę Augustowską ma około 40 km długości i tyleż szerokości. W otoczeniu puszcząskich borów położony jest uzdrowiskowy Augustów, a na ich przedpolach usytuowane są Suwałki. W głębi Puszczy i na jej obrzeżach znajduje się wiele wsi letniskowych, min. Ateny

W okolicy Aten można ponadto zwiedzić:

- Wigierski Park Narodowy – 5 km
- Kościół wybudowany w latach 1922-24 w Monkiniach (wpisany do rejestru zabytków) – 4 km
- Wigierska Kolej Wąskotorowa z 1916r. (wpisana do rejestru zabytków) – 5 km
- Uroczysko Powstańce, pomnik ku czci uczestników Powstania z 1863r. - 5 km
- Cmentarz staroobrzędowców we wsi Blizna – 10 km
- Budynek Urzędu Gminy w Nowince wybudowany w 1927r. - 10 km
- Miejsca upamiętniające egzekucję ludności podczas II wojny światowej min. w Szczebrze (8 tysięcy ofiar), Podnowinka, Upustek.
- Miasto Augustów ze swoimi zabytkami, min. Kanał Augustowski, zespół urbanistyczny XVI – XIX wieku ok 21 km,

Ateny są miejscem często i chętnie odwiedzanym przez turystów.

#### 4. Kapitał społeczny i ludzki

Teren gminy Nowinka zamieszkuje 2909 osób (stan na 31.01.2009r.) Z danych demograficznych przedstawionych w poniższej tabeli widać, że liczba ludności w ostatnich latach wzrosła i stan ten ciągle się utrzymuje. Większość to rdzenni mieszkańcy, pojawiają się jednak osoby, które chętnie się tu osiedlają, a to za sprawą bardzo atrakcyjnej okolicy. W sezonie letnim we wsi jest bardzo dużo turystów i przyjezdnych, a liczba ludności sięga wtedy nawet kilkaset osób.

| Data       | Liczba ludności |
|------------|-----------------|
| 31.12.2004 | 58              |
| 31.12.2005 | 64              |
| 31.12.2006 | 65              |
| 31.12.2007 | 66              |
| 31.12.2008 | 69              |
| 31.01.2009 | 73              |

Tabela 1. Przekrój statystyczny struktury ludności w miejscowości Ateny

| WYSZCZEGÓLNIENIE                                   | Ogółem    | Kobiety   | Mężczyźni |
|----------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| <b>Stan ludności ogółem na dzień 31.01.2009 r.</b> | <b>73</b> | <b>37</b> | <b>36</b> |
| Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0 – 19 lat)     | 19        | 8         | 11        |

| Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0 – 19 lat) | Ogółem | Kobiety | Mężczyźni |
|------------------------------------------------|--------|---------|-----------|
| <b>WYSZCZEGÓLNIENIE</b>                        |        |         |           |
| Ludność w wieku produkcyjnym                   |        |         |           |
| Kobiety (20 – 60 lat) Mężczyźni (20 – 65 lat)  | 43     | 21      | 22        |
| Ludność w wieku poprodukcyjnym                 |        |         |           |
| Kobiety pow. 60 lat, Mężczyźni pow. 65 lat     | 11     | 8       | 3         |

Źródło: Urząd Gminy Nowinka

Z powyższych danych wynika, że większość osób zamieszkujących Ateny jest w wieku produkcyjnym wchodzącym na rynek pracy – grupa ta stanowi aktualnie 59 % ogólnej liczby mieszkańców. Dlatego też, podstawowym kierunkiem działania powinno być dążenie do podnoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich, poprzez zwiększenie szans młodych ludzi na zdobycie dobrego wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Inwestycje w kapitał ludzki wpłyną na zmniejszenie liczby migracji ludności w poszukiwaniu zatrudnienia, zarówno tej krajowej jak i zagranicznej.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 26 %, natomiast w wieku poprodukcyjnym 15 %.

Liczba bezrobotnych w gminie Nowinka na dzień 31.12.2008r. wynosi 148 osób, w tym 66 kobiet. Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie nie prowadzi statystyki bezrobocia dla poszczególnych miejscowości.

Tabela 2;. Struktura bezrobocia w Gminie Nowinka

| STAN NA 31.12.2008 r. |        |                               |                          |                     |                       |
|-----------------------|--------|-------------------------------|--------------------------|---------------------|-----------------------|
|                       | Wyższe | Policealne i średnie zawodowe | Średnie ogólnokształcące | Zasadnicze zawodowe | Gimnazjalne i poniżej |
| Ogółem - 148          | 4      | 28                            | 15                       | 45                  | 56                    |
| w tym kobiet - 66     | 2      | 17                            | 12                       | 14                  | 21                    |

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Augustowie

#### Mieszkańcy utrzymują się z:

- rolnictwa,
- działalności gospodarczej,
- emerytur i rent,
- pracy najemnej,
- zasiłków z opieki społecznej.

**Wieś Ateny pełni funkcję mieszkalną, rolniczą i turystyczną.**

## 5. Klimat

Klimat gminy Nowinka charakteryzuje się wieloma cechami różniącymi go od klimatu innych regionów Polski. Występują tu silniejsze cechy klimatu kontynentalnego, najniższa poza górami, średnia temperatura roczna, opóźnienie nadejścia wiosny i lata, skrócenie czasu trwania lata i jesieni, najdłuższa zima oraz wyraźnie krótszy okres wegetacyjny i bezprzymrozkowy. Średnia roczna temperatura powietrza osiąga wartość około 6°C.

Średnia temperatura stycznia spada poniżej -4°C, natomiast średnie temperatury najcieplejszego miesiąca (lipiec) wynoszą 17°C - 18°C. Okres zimy trwa około 112 dni, lato trwa 70-80 dni, przedwiośnie i wiosna trwają krócej od jesieni i przedzima. Pierwsze przymrozki jesienne występują w pierwszej połowie września, a ostatnie wiosenne w pierwszej połowie czerwca.

Opady atmosferyczne są najbardziej zmiennym elementem klimatu w czasie i przestrzeni.

Ich wielkość wykazuje silny związek ze środowiskiem geograficznym gminy (rzeźba, gleby, wody, lasy). Przeważają opady zimowe nad letnimi. Letnie opady cechuje duża intensywność, co jest również cechą kontynentalizmu. Na terenie gminy dominują wiatry z kierunków zachodnich i południowo-zachodnich. Termiczny okres wegetacyjny trwa od 140 do 150 dni i jest najkrótszy w Polsce nizinnej.

Przestrzeń rolnicza stanowi największy procent powierzchni miejscowości, resztę stanowią lasy i grunty pozostałe. Gleby należą głównie do klasy bonitacyjnej V i VI. Są to gleby najniższej jakości, głównie bielcowe i piaski. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne, na których uprawia się głównie mieszanki zbożowe, ziemniaki i tytoń.

**Tabela 3. Struktura gruntów według wykazu gruntów dla obrębu Ateny**

| WYSZCZEGÓLNIENIE                                | MIEJSCOWOŚĆ<br>(powierzchnia w ha) |
|-------------------------------------------------|------------------------------------|
| Powierzchnia obrębu miejscowości ogółem, w tym: | 100,63                             |
| Grunty orne                                     | 46,05                              |
| Grunty rolne zabudowane                         | 0,66                               |
| Łąki                                            | 34,18                              |
| Pastwiska                                       | 1,25                               |
| Lasy i grunty leśne                             | 16,53                              |
| Nieużytki                                       | 0,54                               |
| Tereny komunikacyjne – drogi                    | 0,22                               |
| Grunty pozostałe                                | 1,20                               |

Źródło: Urząd Gminy Nowinka, dane z ewidencji podatkowej

Kierunki prowadzonej produkcji roślinnej i zwierzęcej są ściśle dostosowane do uwarunkowań klimatycznych i glebowych, które nie są zbyt korzystne dla rozwoju rolnictwa. Powoduje to, iż plony uzyskiwane z 1 ha są bardzo niskie, zarówno w porównaniu do województwa podlaskiego jak i kraju. Alternatywą może być rolnictwo ekologiczne, bądź zachowawcze- w aspekcie utrzymania tradycyjnych odmian roślin i zwierząt.

## 6. Infrastruktura techniczna i gospodarka

Według danych Urzędu Gminy w Nowince liczba gospodarstw rolnych wynosi 23 (wg. odprowadzanego podatku rolnego). Z wywiadu przeprowadzonego na terenie miejscowości liczbę dużych gospodarstw rolnych można określić na kilka. Gospodarstwa rolne w większości są małoobszarowe, wielokierunkowe, charakteryzują się małą powierzchnią, z czym związany jest ich niski dochód. Głównie uprawia się zboża, tytoń i ziemniaki. Produkcja zwierzęca, to najczęściej hodowla trzody chlewnej, bydło hoduje się na własne potrzeby.

Charakter i wielkość produkcji zwierzęcej zależy min. od poziomu opłacalności produkcji, wielkości bazy paszowej, rynku zbytu i stanu budynków inwestorskich itp.

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Nieruchomości o powierzchni poniżej 1 ha, gdzie grunty są sklasyfikowane jako użytki rolne | 165 |
| Gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 1 ha                                              | 23  |

Na terenie sołectwa zarejestrowanych jest 5 działalności gospodarczych. Są to firmy głównie jednoosobowe, związane z prowadzeniem działalności handlowej i usługowej, głównie usługi gastronomiczne i leśne. We wsi nie ma zakładów produkcyjnych.

We wsi stosunkowo dobrze rozwija się turystyka. Jest kilka zarejestrowanych gospodarstw agroturystycznych. Nad jeziorem są też pola biwakowe. W sezonie oferuje się tu w gastronomii lokalne potrawy min. kartacze, kiszka, babka ziemniaczana, chleb własnego wypieku.

**Telefonizacja**– miejscowość jest telefonizowana. Miejscowość objęta jest zasięgiem telefonii komórkowej. W miejscowości brakuje stałych łączy internetowych, dostępny jest tylko drogą radiową.

**Elektroenergetyka**– wszystkie gospodarstwa posiadają dostęp do energii elektrycznej, w wystarczającej mocy. Korzystają z energii PGE Dystrybucja Białystok Sp. z o.o. We wsi brakuje oświetlenia ulicznego.

**Kanalizacja i wodociągi**– w miejscowości brak jest wodociągu i kanalizacji. Mieszkańcy korzystają z przydomowych studni, a nieczystości są odprowadzane do szamb. Kilku gospodarzy ma zainstalowane przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków.

**Transport i komunikacja**– przez wieś przebiega droga powiatowa nr 40824 Nowinka - Monkinie o nawierzchni bitumicznej oraz drogi gminne o nawierzchni gruntowej. Komunikację zabezpiecza PKS w Suwałkach S.A., liniami Augustów – Bryzgiel – Suwałki. We wsi brakuje poboczy i chodników. Ze względów bezpieczeństwa jest to odczuwalne zwłaszcza w sezonie letnim, gdzie we wsi jest bardzo dużo turystów i przyjezdnych.

**Gazownictwo** – mieszkańcy nie posiadają dostępu do gazu ziemnego. Gaz propan – butan dostarczany jest w butlach z punktów dystrybucji.

**Gospodarka cieplna** – mieszkańcy czerpią energię ciepłą z własnych pieców domowych, opalanych w większości węglem i drewnem.

**Gospodarka odpadami**– Ateny ani cała gmina nie posiada gminnego wysypiska odpadów stałych. Odpady wywożone

są na miejskie wysypisko w Augustowie przez Przedsiębiorstwo Transportowe NECKO Sp. z o.o., oraz MPO z Białegostoku. Do czasu odbioru odpady gromadzone w pojemnikach i workach przez mieszkańców wsi, a odbiór następuje w terminach ustalonych corocznie harmonogramem odbioru. Na terenie gminy prowadzone jest wstępne sortowanie nieczystości, gdzie w gospodarstwach domowych zbiera się w odrębnych workach: plastik, szkło, aluminium, papier. Odpady posortowane odbierane są w ustalonych terminach, wg zapotrzebowania.

## 8. Oświata i kultura

We wsi nie ma szkoły, a dzieci i młodzież uczęszcza do Szkoły Podstawowej w Monkiniach i do Gimnazjum w Nowince, oraz do szkół ponadgimnazjalnych głównie do Augustowa i Suwałk.

Na terenie sołectwa nie działają koła i stowarzyszenia. Sołtys i Rada Sołecka są koordynatorami działań na rzecz odnowy wsi. Wśród mieszkańców widać coraz większą chęć do działania na rzecz wspólnej integracji i poprawy warunków życia. We wsi panują dobre stosunki sąsiedzkie.

Do promocji Aten przyczyni się na pewno wydana ostatnio płyta CD – piosenki autorskie Sylwii Wilczek "O Augustowie i okolicach Aten". W/w Pani zajmuje się lokalną twórczością artystyczną min. piosenki o charakterze regionalnym, garncarstwem i rzeźbą.

W przygotowaniu do druku jest też książka Pana Norberta Michty, opisująca dzieje Aten i fragmentarycznie o innych miejscowościach gminy Szczebro – Olszanka, a następnie Nowinka, od czasów początku osadnictwa na tych terenach, do czasów współczesnych.

Ze znanych ludzi, którzy posiadają swoje domki w Atenach, możemy wymienić min. wspomnianego wcześniej Generała Wojska Polskiego – Norberta Michtę; profesora dr hab. Jana Stasiewicza – *ordynatora III Oddziału Chorób Wewnętrznych i Gastroenterologii Szpitala Wojewódzkiego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku oraz reżysera - Filipa Bajona.*

## 9. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy i turyści znajdujący się na terenie Aten mogą korzystać z opieki medycznej w Ośrodku Zdrowia w Nowince. Najbliższa apteka również zlokalizowana jest w Nowince. W przypadku hospitalizacji jak również specjalistycznych usług medycznych mieszkańcy korzystają z usług SP Zakładu Opieki Zdrowotnej w Augustowie lub SP Szpitala Wojewódzkiego w Suwałkach.

## 10. Bezpieczeństwo publiczne

Najbliższy posterunek policji dla Aten znajduje się w Nowince. Na terenie sołectwa nie funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna, a najbliższe jednostki OSP znajdują się w Bryzglu (5 km) i w Nowince (5 km).

## III. Analiza SWOT

### 1. **MOCNE STRONY** (atuty rozwoju)

- atrakcyjne położenie turystyczne w malowniczej okolicy (las i jezioro)
- czyste środowisko (brak dużych zakładów produkcyjnych zanieczyszczających środowisko)
- atrakcyjna nazwa,
- dogodne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- bliskość terenów zielonych i lasów
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo
- duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych w okolicy wsi, walorów turystycznych oraz krajobrazowych (Puszcza Augustowska, Węgierski Park Narodowy)
- walory krajobrazowe otoczenia oraz niewielka skala miejscowości – atrakcyjność osiedleńcza dla osób zmęczonych wiejskością,
- działki pod zabudowę domów letniskowych i mieszkalnych.

### 2. **SŁABE STRONY** (czynniki ograniczające rozwój)

- brak infrastruktury technicznej: oświetlenia ulicznego, chodników, wodociągu i kanalizacji sanitarnej, parkingów
- słabe gleby i niekorzystny – ostry klimat
- nieuregulowany stan gospodarki odpadami
- brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej (tablice informacyjne, miejsca wypoczynku, itp.)
- brak stowarzyszeń i instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości
- starzenie się ludności oraz odpływ ludzi młodych ze wsi
- brak odpowiedniej do potrzeb infrastruktury rekreacyjnej i sportowej dla dzieci i młodzieży

- słaba promocja samej wsi jako miejsca atrakcyjnego turystycznie,
- brak placu na publiczne spotkania i festyny, brak świetlicy.

### 3. **SZANSE** (możliwości rozwoju wynikające z otoczenia)

- zwiększenie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej
- popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne oparte o zasoby przyrodnicze oraz walory kulturowe
- rozwój gospodarstw ekologicznych, wzrost zainteresowania żywnością ekologiczną
- nawiązanie współpracy z sąsiednimi miejscowościami i gminą
- wzrost aktywności społeczeństwa lokalnego
- moda na mieszkanie "za miastem", rozwój mieszkalnictwa.
- sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich, uczestnictwo m.in. w Programie Odnowy Wsi

4. **ZAGROŻENIA** (czynniki niesprzyjające, wynikające z otoczenia)

- niestabilność prawna i gospodarcza
- wysoki i stale rosnący poziom bezrobocia
- odpływ młodych ludzi, migracja zarobkowania
- niewystarczające fundusze na rozwój infrastruktury technicznej oraz na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności
- brak zainteresowania terenem inwestorów krajowych i zagranicznych
- upadek drobnych gospodarstw
- ubożenie społeczeństwa, wzrost zagrożeń patologią społeczną zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży

III. WIZJA ROZWOJU WSI ATENY

| <b><i>Co ma ją wyróżniać?</i></b>                     | <b><i>Znana w całej Polsce i Europie, estetyczny wygląd, możliwość zatrudnienia i czynnego odpoczynku, mili i aktywni mieszkańcy, ekologia,</i></b>               |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jakie ma pełnić funkcje?                              | Mieszkaniowe, rolnicze, agroturystyczną, rekreacyjną, kultywującą tradycje regionu,                                                                               |
| Kim mają być mieszkańcy?                              | Wykształceni, aktywni, dbający o wieś, przedsiębiorczy, w pełni identyfikujący się ze wsią, zaangażowani w życie publiczne,                                       |
| Co ma dać utrzymanie?                                 | Ekologiczne rolnictwo, usługi, mikroprzedsiębiorstwa, praca w sferze usług małej gastronomii i agroturystyki                                                      |
| W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy? | Sołtys, Rada Sołecka, organizacje pozarządowe                                                                                                                     |
| W jak sposób mają być rozwiązywane problemy?          | Dyskusje, rozmowy, pomoc między sąsiedzka, na zebraniach wiejskich, współpraca z Urzędem Gminy, współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami pożytku publicznego |
| Jak ma wyglądać nasza wieś?                           | Czysta, estetyczna, bogata, wyróżniająca się wśród innych miejscowości, drogi w dobrym stanie, bezpieczna i wygodna                                               |
| Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?              | Estetyczne, czyste, funkcjonalne, stanowiące jedną całość architektoniczną, atrakcyjne                                                                            |
| Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?              | Zachowane walory przyrodnicze i kulturowe, ekologiczny, atrakcyjny, czysty, sprzyjający dla ludzi i przyrody                                                      |

|                                           |                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Środowiska?<br><b>Co ma ją wyróżniać?</b> | atrakcyjny, czysty, przyjazny dla ludzi i przyrody,<br><b>Znana w całej Polsce i Europie, estetyczny wygląd,</b>                                                                   |
| Jakie ma być rolnictwo?                   | <b>możliwość zatrudnienia i zyskowego dochodu z roli</b>                                                                                                                           |
| Co proponujemy dzieciom i młodzieży?      | <b>i aktywni mieszkańcy, ekologia,</b><br>Miejsca sportowo – rekreacyjne organizacja czasu wolnego, imprezy rekreacyjno – sportowe, kółka zainteresowań, możliwości samorealizacji |

Podczas prac nad Planem Odnowy Miejscowości Ateny przeprowadzono spotkania z mieszkańcami, podczas których zostały określone potrzeby oraz zadania inwestycyjne na terenie wsi. Stworzona została lista zadań priorytetowych:

1. Budowa oświetlenia ulicznego
2. Budowa chodników
3. Zagospodarowanie plaży gminnej
4. Budowa wodociągu i kanalizacji
5. Dostęp do Internetu szerokopasmowego
6. Infrastruktura turystyczna (mapa turystyczna, tablice informacyjne)
7. Budowa parkingów.

#### V. MISJA I CELE STRATEGICZNE

**Poniższe cele mają służyć miejscowości na podniesienie atrakcyjności miejscowości, wspieraniu inicjatyw lokalnych, poprawie jakości życia mieszkańców, jej atrakcyjności dla turystów i inwestorów, dając zatrudnienie jej mieszkańcom, wygodną i bezpieczną z rozwiniętą infrastrukturą publiczną.**

##### **Cel strategiczny 1**

###### Budowa infrastruktury technicznej.

*Cel ma służyć:* zaspokajaniu potrzeb społecznych mieszkańców wsi, poprawie wizerunku miejscowości, poprawie bezpieczeństwa, poprawie stanu środowiska naturalnego, co wpłynie na wzrost standardu życia i pracy na wsi oraz na wzrost atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i inwestycyjnej. Sprzyjać też będzie nawiązywaniu kontaktów społecznych. Możliwe to będzie dzięki realizacji następujących zadań:

1. Budowa oświetlenia ulicznego
2. Budowa chodników
3. Budowa wodociągu i kanalizacji
4. Budowa parkingów.

##### **Cel strategiczny 2**

###### Wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz wspieranie rozwoju turystyki.

*Cel ma służyć:* zaspokajaniu potrzeb społecznych, kulturalnych oraz rekreacyjnych mieszkańców wsi. Wpłynie też na przeciwdziałanie marginalizacji obszarów wiejskich, podniesienie atrakcyjności turystycznej oraz na wzrost integracji społeczności wiejskiej. Możliwe to będzie dzięki realizacji następujących zadań:

1. Zagospodarowanie plaży gminnej
2. Dostęp do Internetu szerokopasmowego
3. Infrastruktura turystyczna (oznaczenie szlaku rowerowego dookoła jeziora, mapa turystyczna, tablice informacyjne)

Określone powyżej cele strategiczne mają służyć rozwojowi obszarów wiejskich, tworzenie perspektyw do powstania wielokierunkowej działalności gospodarczej oraz alternatywnych źródeł utrzymania na wsi. Wymienione cele zapewnią poprawę warunków życia mieszkańców, podniosą atrakcyjność miejscowości oraz wpłyną korzystnie na wzrost integracji społeczności wiejskiej, na promocję turystyki i agroturystyki poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego, historycznego oraz walorów przyrodniczych. Powyższe cele wpływają na poprawę warunków życia, zamieszkania i bezpieczeństwa mieszkańców.

#### **VI.HARMONOGRAM I KOSZTORYS WDRAŻANIA PLANU w tys. PLN**

|  |  |  |
|--|--|--|
|  |  |  |
|--|--|--|

| Zadanie                                                                                                               | Czas realizacji |          |  |                        |         |  |          |      |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|--|------------------------|---------|--|----------|------|--|
| 2009                                                                                                                  | 2010            |          |  |                        |         |  | 2011     | 2012 |  |
| <b>Cel strategiczny 1: Budowa infrastruktury technicznej</b>                                                          |                 |          |  |                        |         |  |          |      |  |
| Budowa oświetlenia ulicznego                                                                                          |                 | 317 tys. |  |                        |         |  |          |      |  |
| Budowa chodników                                                                                                      |                 |          |  | 570 tys.               |         |  |          |      |  |
| Budowa wodociągu i kanalizacji                                                                                        |                 | 5 mln.   |  |                        |         |  |          |      |  |
| Budowa parkingów                                                                                                      |                 |          |  |                        |         |  | 100 tys. |      |  |
| <b>Cel strategiczny 2: Wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej</b> |                 |          |  |                        |         |  |          |      |  |
| Zagospodarowania plaży gminnej                                                                                        |                 |          |  |                        | 50 tys. |  |          |      |  |
| Dostęp do Internetu szerokopasmowego                                                                                  |                 |          |  | Kompleksowo cała gmina |         |  |          |      |  |
| Budowa infrastruktury turystycznej                                                                                    |                 |          |  |                        |         |  | 500 tys. |      |  |

## VII. ZADANIA WYTYPOWANE DO DOFINANSOWANIA Z DZIAŁANIA „ODNOWA I ROZWÓJ WSI”

Jako priorytetowe zadanie wytypowane do dofinansowania ze środków Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” mieszkańcy Aten wytypowali budowę oświetlenia ulicznego przy głównej drodze, która przebiega przez centrum miejscowości. Planowany koszt inwestycji 316.621 zł, w tym:

- Program Restrukturyzacji Obszarów Wiejskich – 237 466 zł
- Środki własne – 79 155 zł

Szans na rozwój miejscowości Ateny należy upatrywać głównie w rozwoju społeczności lokalnej, zwiększeniu zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi, większej integracji i podejmowaniu wspólnych działań na rzecz miejscowości. Wsparciem dla tych inicjatyw mogą być środki pozyskiwane na rozwój miejscowości w wymiarze infrastrukturalnym, które ułatwią życie społeczności lokalnej, zmniejszą różnicę pomiędzy terenami wiejskimi a miastem. Kolejną szansą jest rozwój turystyki. Ateny mają szczególnie korzystne położenie, a budowa infrastruktury przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, zwiększenia atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej, a co za tym idzie rozwoju agroturystyki.

Powyższe zadanie inwestycyjne ma na celu kreowanie przestrzeni publicznej, zapewni mieszkańcom i turystom warunki do wspólnego, przyjemnego i efektywnego spędzania czasu i relaksu. Wpłynie to na jeszcze lepsze nawiązywanie kontaktów społecznych, które będzie miało odzwierciedlenie w aktywizacji i integracji społeczności lokalnej. Pośrednio przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

## VIII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i zadania, a skończywszy na osiągniętych efektach.

Istotnym elementem decydującym o początku wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Nowinka jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy w Nowince.

Plan od samego początku będzie poddany pełnej kontroli Rady Sołeckiej wsi, Sołtysa, mieszkańców wsi Nowinka oraz Gminę. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Realizacja założeń Planu będzie również monitorowana poprzez:

- budżetu Gminy na kolejne lata

- budżety Gminy na kolejne lata
- sprawozdanie z realizacji budżetu Gminy
- dokumentacje z odbioru robót poszczególnych inwestycji
- tablica informacyjna we wsi Ateny

Plan może podlegać modyfikacjom, nowe zadania mogą być dodawane, inne zaś usuwane. Na realizację zadań decydujący wpływ będzie miało pozyskiwanie środków ze źródeł pozabudżetowych. Stan realizacji zaplanowanych zadań i ich weryfikacja, będzie procesem ciągłym, trwającym od momentu rozpoczęcia planowania inwestycji, poprzez realizację, aż do jej zakończenia.

Społeczność wiejska będzie się komunikowała poprzez wspólne spotkania wiejskie. Kontakt pomiędzy wsią, a Gminą będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz aktywnych mieszkańców.

***Opis poszczególnych inwestycji oraz kosztorysy prac będą przygotowywane bezpośrednio przed przystąpieniem do ich realizacji i zostaną dodane w formie załączników do Planu Odnowy Miejscowości Ateny, w trybie uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości.***

## IX. ZGODNOŚĆ PLANU ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI ATENY ZE STRATEGIAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Zadania ujęte w planie są spójne z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Nowinka, ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowinka, Strategią Rozwoju Powiatu Augustowskiego, Strategią Rozwoju Województwa Podlaskiego, Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 oraz z dokumentami wyższego rzędu.

Cele, które zostały wskazane w powyższych dokumentach mają przyczyniać się do poprawy jakości życia mieszkańców wsi, wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, zachowania różnorodności przyrodniczej, krajobrazowej i kulturowej oraz zwiększenia dostępności do infrastruktury publicznej oraz rozwoju turystyki. Będą one realizowane poprzez poprawę jakości życia mieszkańców, ochronę środowiska, poprawę konkurencyjności obszarów wiejskich oraz aktywizację społeczną.

Zadania priorytetowe określone w niniejszym dokumencie, przyczynią się do podniesienia atrakcyjności miejscowości oraz polepszenia jakości życia na obszarach wiejskich poprzez rozwijanie usług na rzecz ludności. Dzięki realizacji zamierzonych działań powyższe cele zostaną w pełni osiągnięte.

## X. ZAKOŃCZENIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Przy budowaniu niniejszego Planu wykorzystano m.in.:

- rozmowy z sołtysem, radnymi i mieszkańcami
- materiały i informacje uzyskane od pracowników Urzędu Gminy Nowinka
- materiały i informacje od mieszkańców wsi Ateny
- informacji innych jednostek samorządu terytorialnego,
- materiały z Powiatowego Urzędu Pracy.

Przeprowadzone konsultacje społeczne w Nowince pozwoliły na wykonanie analizy SWOT oraz dostarczyły materiały niezbędne do opisu i scharakteryzowania zamierzonych projektów. Niezbędne informacje do budowania Planu uzyskano wykorzystując informacje z zebrania wiejskiego.

## Metryka strony

Udostępniający: **Urząd Gminy Nowinka**

Wytwarzający/odpowiadający: **Nowinka Urząd Gminy**

Wprowadzający: **Nowinka Urząd Gminy**

Data wprowadzenia: **2009-10-23**

Data modyfikacji: **2009-10-23**

Opublikował: **Nowinka Urząd Gminy**

Data publikacji: **2009-10-23**